

NORJAN KALASTUSLAINSÄÄDÄNNÖN PÄÄPIIRTEITÄ

OTM Minna Mättö

Kalastusoikeusjaoston kokous 16.3.2010

KALAKANTOJEN HOITO JA SÄÄNTELY

Lohi- ja sisävesikalat

- Lohikalojen kalastaminen lähtökohtaisesti kiellettyä, sallittua lain tai lain nojalla säädetyin nojalla
- Useimpien sisävesikalojen kalastaminen sallittua
- Käytännön tasolla vastuu yksityisillä oikeudenhaltijoilla, viranomaiset valvovat
 - Käyttösuunnitelmat (25 §)
 - Voidaan velvoittaa omistajat toimimaankäyttösuunnitelman mukaan (28 §)
- Kalaston hoidon keinoja
 - Vesistöihin kohdistuvien toimenpiteiden säätely ja kalankulun turvaaminen
 - Suojeleminen vierailta kannoilta, sairauksilta ja saastumiselta
 - Käyttösuunnitelmat (oikeudenhaltijat, voidaan velvoittaa, viranomaiset valvovat)
 - Kansalliset lohivesistöt ja –vuonot (vesiä, joissa lohikantojen suojeleminen tehostettua)
 - Paikallisen päätöksenteon ohjaus
 - Paikallinen suunnittelu
 - Seuranta
 - Vesistönsuojelusuunnitelmat

KALAKANTOJEN HOITO JA SÄÄNTELY

Merialueella

- Vastuu valtiolla, hallinnointiperiaatteet meriresurssilaissa (7 §)
- Keinoja
 - Kalastuskiintiöt
 - Aluesuojelulliset toimenpiteet
 - Merensuojelualue (meriresurssiL 19 § vrt. luonnon monimuotoisuutta koskeva L 39 §)
 - Kalastusrajoitukset ja –kiellot
 - Kokonaisvaltainen suunnittelu

KALASTUSOIKEUSJÄRJESTELMÄ

Lohikalalain nojalla (L om lakse- og innlandsfiske):

- Lohikalojen kalastaminen
 - 16 §:n PS: maanomistukseen perustuva kalastusoikeus
 - Valtion omistamalla maalla: Norjassa asuvat voivat kalastaa vavalla ja käsisiimalla kalastuskortin lunastamalla (asetus)
- Sisävesikalojen kalastaminen
 - 17 §:n PS: maanomistukseen perustuva kalastusoikeus
 - Valtion omistamalla maalla: Norjassa asuvat saavat maksutta kalastuskortin, joka oikeuttaa vavalla ja käsisiimalla kalastamiseen (asetus)
 - Vapaa kalastus: kalastus, jonka ei katsota paikallisen tapaoikeuden tai erityisperusteisen kalastusoikeuden johdosta kuuluvan maanomistajalle (5 §)
 - Yksityisomistuksessa olevilla vesillä ei yleiskalastusoikeutta > kalastusluvat
 - Lasten oikeus kalastaa sisävesikaloja (18 §)
 - Meressä lohikalastusta koskevat mm. kalastusvälinerajoitukset
 - Säännös kalastusoikeuden erottamisesta omistusoikeudesta (19 §)
 - Erityissäännöksiä koskien kalastusta erilaisilla julkisessa omistuksessa olevilla alueilla (kunnat, valtio)

KALASTUSOIKEUSJÄRJESTELMÄ

Meriresurssilain nojalla (*Havressurslov*)

- Ei kalastusoikeutta koskevia säännöksiä
- Kalastuksen harjoittaminen lakien, asetusten ja muiden normien puitteissa
 - Vapaa-ajankalastuksen määritelmän (22 §) puitteissa tapahtuva kalastus melko vapaata
 - Kiintiöt määrittävät kiintiökäkalastuksen kokonaislaajuuden
 - Lohikalojen kalastusta koskee merialueellakin lohikalalaki

Finmarkin lääniä koskee erityislaki (*Finnmarksloven*)

- esim. paikallisilla asukkailla erityyppisiä kalastus(etu)oikeuksia

KALASTUSOIKEUSJÄRJESTELMÄ

Ammattikalastajat

- Yksityisillä vesialueilla kalastusoikeuden hallinnan tai vastaavalla perusteella
- Merialueilla soveltuu osallistumislaki (*deltakerlov*), kun ammattimaisessa pyynnissä käytetään alusta
 - ammattikalastuksen määritelmä (3 §)
 - elinkeinolupa
 - alusta ei saa käyttää ammattimaiseen pyyntiin ennen kuin sillä on elinkeinolupa (4 §)
 - elinkeinolupa edellytyksenä erityiselle luvalla, joka oikeuttaa kalastamaan muutoin ”kielletyllä” kalastustavalla (12 §)
 - pääsääntöisesti edellytys kiintiökalamukselle (HRL 12.2 §)

Ei kalastusmatkailuyrittäjiä nimenomaisesti koskevaa erityissäätelyä